

mat evaluéierte Kompetenzen an net evaluéierte Kompetenzen eng Rechnung mat Règle de trois ze maachen. Wann Der ee Modüll hutt, wou op enger Säit d'Kompetenzen evaluéiert gi sinn, mee net allequerten d'Kompetenze konnten evaluéiert ginn, gött eng Règle de trois gemaach. Als Éischt gött d'Zomm vun den evaluéierte Kompetenz gerechent, duerno duerch d'Zomm vun de maximale Punktuele vun dese Kompetenz gedeelt an dann op 60 eropgerechent fir ze kucken, wat da géif erauskommen. An hoffentlech läit déi Nott dann iwwer 30.

Den Artikel 3 féiert eng weider Ännerung vum Punkt 2 Paragraf 3 an. An zwar kritt hei de Klasserot d'Méiglechkeet, een oder méi Modüllen ze dispenséieren, well eng Evaluatioun net konnt gemaach gi weinst der sanitärer Kris.

An den Artikel 4 prezisiéiert just, dass déi dräi éischt Artikele vum Gesetzesbuch sech op d'Evaluatioun vun de Modüllen aus der Schoul an aus der Berufsausbildung bezéien.

Zu den Avisen: De Staatsrot an och d'Chambre de Commerce haten zu dësem Gesetzestext keng gréisser Umierkungen.

D'Chambre des Métiers weist drop hin, dass déi geplangten Ännerungen op kee Fall zu enger Devalorisation vun dësem Schouljoer däerfe féieren. D'Zertifikater an d'Diplomer vum Schouljoer däerfen net als mannerwäerteg ugesi ginn an esou d'Zukunftschancen a Gefor bréngen. Gläichzäiteg muss awer och séchergestallt ginn, dass déi Jonk iwwerhaupt dat néidegt Wësse vermëttelt kruten, fir weiderhin hire Beruff auszeüben. An d'Staatsbeamtekummer gött hiren Accord, mee fuerdert, dass d'Zensure kloer drop hiweisen, wéi eng Kompetenzen a Modüllen opgrond vun der Kris net konnten evaluéiert ginn.

E ganz e bësse Statistik, awer trotzdem wat dat lescht Schouljoer ugaangen ass, wou mer schonn en änleche Gesetzestext och hei an der Chamber gestëmmt hunn: Am leschte Schouljoer waren 128.317 Modüllen um Programm. An dovunner goufen der 22.576 dispenséiert. Dat waren am leschte Schouljoer 18 %.

Elo frot Der mech: Wéi gesäit et da fir dëst Schouljoer aus? Dat kann ech lech natierlech nach net soen, well nach keng Conseil-de-classé waren. Fest steet awer, dass de Lockdown an dësem Schouljoer vill, vill, vill méi kuerz war. Am zweete Semester konnte virun allem d'Schüler, déi am Horeca-Beräich waren hir Stagen net maachen. Déi hunn do kee Patron fonnt.

Wéi gesot, zu dësem Zäitpunkt ass et schwéier ze soen, wéi de Prozentsaz wäert si vun den Dispense vun de Modüllen. Mee, ech mengen, et ass kloer, dass dee Prozentsaz wäert vill, vill méi niddreg si wéi d'lescht Joer.

Domadder ginn ech den Accord vun der DP-Fraktioun an ech soen lech Merci fir Är Opmierksamkeet.

■ **Plusieurs voix.** - Très bien!

■ **M. Fernand Etgen, Président.** - Ech soen dem Här Rapporteur Gilles Baum villmools Merci a ginn direkt d'Wuert weider un den éischten ageschriwwene Riedner, déi honorabel Madamm Martine Hansen.

Discussion générale

■ **Mme Martine Hansen (CSV).** - Merci, Här President. Här President, mir hunn u sech dee selwechte Problem wéi d'lescht Joer. Et ass fir eis kloer, dass mer hei Léisunge brauche fir d'Schüler. An et dierf kee Schüler u sech de Leidtragende vum Covid sinn.

Et sinn awer zwou Saachen, déi net kloer sinn. Dat heescht, ech weess net ... oder mir wëssen net, ob séchergestallt ass, dass definitiv déi Kompetenzen, déi elo d'lescht Joer schonn net gepréift gi sinn oder u sech ënnerriicht gi sinn an dëst Joer net, ob déi iergendwann eng kéier nogeholl ginn. Net dass herno d'Konsequenzen dora bestinn, dass déi Kanner oder Jugendlécher am Beruff herno Schwiereregkeete kréien. Dat ass dat Éischt.

An deen zweete Problem, deen ech och d'lescht Joer hei genannt hat, dat ass: Am Text steet ... Den Här Baum - an ech soen nach eng kéier Merci fir de Rapport - huet och gesot, wann een e Modüll elo zum Beispill mat siwe Kompetenzen huet an et géif just eng evaluéiert ginn, da gött déi héichgerechent. Wann ech elo soen, ech hätt siwe Kompetenzen, ech hätt der fénnef mat 10 Punkten an ech hätt der zwou mat 5 Punkten, an et wär just eng vu 5 Punkten evaluéiert ginn an de Jong oder d'Meedchen hat eng kleng Schwiereregkeet oder hat keng Loscht gehat, dass ze léieren an hätt just 1 Punkt, da gött dat héichgerechent. Dann huet et herno ganz genau 10 Punkten am Modüll.

Dat wär u sech net gerecht. Et ass net séchergestallt, dass et net esou geschitt. Dofir wäerte mer eis hei enthalten.

Merci.

■ **M. Fernand Etgen, Président.** - Merci villmools, Madamm Hansen. Ech ginn d'Wuert direkt weider un déi honorabel Madamm Francine Closener.

■ **Mme Francine Closener (LSAP).** - Jo, villmools merci, Här President. Ech mengen, mir hu virdu scho gesot: Déi Jonk kënnen net fir d'Kris a mir sollen alles derfir maachen, dass se esou mann ewéi méiglech ënnert de Kollateralschied leiden. Ech denke mat dësem Projet de loi gi mer an déi richteg Richtung. D'Léiermeedercher an d'Léierbouwe mussen kënnen hir Formatioun ofschléissen, fir dass de Jugendchömage, deen d'lescht Joer extreem an d'Luucht gaangen ass, net nach méi an d'Luucht ze dreien.

Duerfir, ech denken de Rapporteur huet alles ganz gutt argumentéiert an erkläert. Heimat ginn ech och den Accord vun der LSAP-Fraktioun. Merci.

■ **M. Fernand Etgen, Président.** - Merci villmools, Madamm Closener. D'Wuert geet weider un déi honorabel Madamm Djuna Bernard.

■ **Mme Djuna Bernard (déi gréng).** - Merci, Här President. Et geet drëms, an et gouf scho gesot, de Jonken an der Formation professionnelle keng Steng an de Wee ze leeën, mee ënnerstëtzend ze wirken. Grad do, wou se urgence-bedéngt Ännerungen hu müssen erlieden. An dat ënnerstëtze mer, dass mer hei pragmatesch Léisunge fannen am Sënn vun deene Jonken, am Sënn vun de Schüler.

Mir gi ganz gär den Accord hefir. Ech soen awer trotzdem ofschléissend dem Rapporteur ee ganz, ganz grouse Merci hei fir dëse Rapport. An ech hoffen, dass mer dës Dispositiounen fir d'leschte kéier hu müssen huelen an dass et fir d'nächst Schouljoer erëm besser geet.

Merci.

■ **M. Fernand Etgen, Président.** - Merci villmools, Madamm Bernard. D'Wuert geet dann un den honorabelen Här Fred Keup.

■ **M. Fred Keup (ADR).** - Merci, Här President, an och merci dem Rapporteur fir dee gudden, detailléierte Rapport. Also, d'Situatioun ass eeben déi, déi se ass. An dat, wat mer elo hei maachen, dass sécherlech och net dat Allerbescht. Mee ech mengen och, dass et net vill aner Léisunge gött!

An iwwregens ass dee ganze System mat Modüllen och net ëmmer dat Bescht gewiescht. Och scho virun der Pandemie hu sech do oft Froe gestallt. A just pour la petite histoire: Mir souzen emol a Conseil-de-classes zu 25 Leit a mir woussten net, ob e Schüler dann elo iergendwéi säin Dëngen do gepackt hätt oder net. Dat ass heiansdo scho komplizéiert gewiescht.

Bon, egal. D'Situatioun ass elo nach méi komplizéiert. Mir stëmmen dat heite mat, fir dass mer iergendwéi derduerchkommen an dass mer kënnen no vir kucken a weider. Merci.

■ **M. Fernand Etgen, Président.** - Merci villmools, Här Keup. An de leschten ageschriwwene Riedner ass den honorabelen Här Sven Clement.

■ **M. Sven Clement (Piraten).** - Merci, Här President. Merci och dem Rapporteur Gilles Baum, deen dat hei exzellent virgedroen huet.

Et ass e bëssen en Déjà-vu. Mir hate gehofft, mir missten dat heiten net nach eng kéier stëmmen. Bref! Elo si mer hei. Da wëlle mir deene konstruktiven a pragmatesche Léisungen net am Wee stoën. Dofir gi mir eisen Accord.

■ **M. Fernand Etgen, Président.** - Merci villmools, Här Clement.

D'Regierung huet d'Wuert, den Här Educationsminister Claude Meisch.

Prise de position du Gouvernement

■ **M. Claude Meisch, Ministre de l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse.** - Jo. Just vläicht nach eng kéier ganz kuerz e Merci fir déi Zoustëmmung hei. An effektiv, jidderee gesäit et an, dass mer an enger Noutsituatioun do waren an dass dat heiten eng vun den Initiative war, déi mer geholl hunn, fir den Apprentissage ofzesécheren, ze stäerken an ze kucken, dass en net a sech géif kollabéieren während der Kris.

Ech soen „eng vun de Mesuren“. Mir hunn do dernieft eng Primm fir d'Entreprises agefouert, déi Léiermeedercher a Léierbouwen erëm an d'Entreprise zrückgeholl hunn, déi vläicht duerch eng Fällite oder en Arrêt vun der Aktivitéit hire Léierkontrakt verluer hu bei enger anerer Entreprise. Mir hu gekuckt, dass den Delai, fir e Contrat d'apprentissage ofzeschléissen, verlängert ginn ass. Et ass esou, dass de Contrat d'apprentissage och konnt profitéieren vum Chömage partiel, wat, mengen ech, och eng ganz sënnavoll Initiative war fir ze kucken, dass mer eng Kontinuitéit vun de Kontrakter a vun der Aktivitéit haten. An eeben hei och d'Dispens.

Ech denken awer, dass virun allem och d'Engagement vun den Enseignanten an de Schoulen an d'Engagement awer och vun de Formateuren an den Entreprises derzou geféiert huet, dass mer gréisstendeels gutt finalement an der Berufsausbildung duerch d'Kris komm sinn. Wa mer eis am Ufank ganz grouss Suerge gemaach hunn, dann hunn déi sech zum ganz, ganz groussen Deel glécklecherweis net confirméiert. A jiddereen huet

wierklech gekuckt, hei matzehëlfen a matzeschaffen an och emol nach eng kéier dat eent an dat anert nozehuelen, sief et an der Schoul, sief et awer och an den Entreprises, fir dass déi jonk Leit gutt preparéiert waren, och wa se hiren Ofschloss, hire Projet intégré final, d'lescht Joer konnte maachen.

Ech wëll och nach eng kéier soen - an de Gilles Baum huet d'Chiffere genannt virdrun -: Déi Modüllen, déi dispenséiert gi sinn, dat si 17,6 % vun de gesamte Modüllen. Wa mer eis awer elo erënneren, dass mer net woche-, mee méintelaang d'Schoulen zouhaten, dass ganz vill Entreprises einfach och zou waren, well ganz vill Secteuren och zou waren, an dass et och ëmmer Modülle gött, déi nëmme vum Patron kënnen herno evaluéiert ginn, dann, denken ech, ass hei och wierklech just de Minimum dispenséiert ginn an et ass iwwer ganz vill Engagement iwwer aner Weeër probéiert ginn, dass awer de Schüler déi Matière an déi Kompetenz ze vermëttelen, déi ouni Covid sécherlech um Programm gestanen hätten.

Merci lech alleguete fir d'Versteesdemech fir déi Noutsituatioun an awer och fir d'Ënnerstëtzung.

■ **M. Fernand Etgen, Président.** - Merci villmools, dem Educationsminister Claude Meisch. D'Diskussioun ass elo ofgeschloss.

Mir kommen elo zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 7815. Den Text steet am Document parlementaire 7815³.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 7815 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmme fänkt un. Fir d'Éischt de Vote électronique fir déi perséinlech Stëmmen.

Duerno maachen ech den Appel nominal fir déi, déi wëllen e Vote par procuration ofginn.

(Appel nominal pour votes par procuration)

Domat ass dëse Projet de loi mat 39 Jo-Stëmmen an 21 Abstentiounen ugeholl.

Ont voté oui : MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff (par Mme Carole Hartmann), Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer (par M. André Bauler) ;

Mme Simone Asselborn-Bintz (par M. Georges Engel), M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Claude Haagen, Mmes Cécile Hemmen et Lydia Mutsch ;

Mme Semiray Ahmedova, MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsche et M. Charles Margue ;

MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding (par M. Fred Keup) ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

Mmes Myriam Cecchetti et Nathalie Oberweis (par Mme Myriam Cecchetti).

Se sont abstenus : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo (par M. Paul Galles), Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz (par Mme Octavie Modert), Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou decidéiert.

5. 7816 - Projet de loi portant dérogation temporaire à l'article L. 111-3, paragraphe 4, du Code du travail

Deen nächste Punkt um Ordre du jour vun haut ass de Projet de loi 7816, eng temporaire Derogatioun vum Aarbechtsrecht. Ech ginn nach eng kéier d'Wuert un de Rapporteur vun dësem Projet de loi, den honorabelen Här Gilles Baum. Här Baum, Dir hutt d'Wuert.

Rapport de la Commission de l'Éducation nationale, de l'Enfance, de la Jeunesse, de l'Enseignement supérieur et de la Recherche

■ **M. Gilles Baum (DP), rapporteur.** - Merci, Här President. Hei geet et ëm e Gesetz mat engem Article unique, wat, jo, ganz kuerz ass, awer och extreem wichteg fir all eis Léierbouwen an eis Léiermeedercher. Et geet ëm eng zäitlech begrenzten Derogatioun zum Paragraf 4 vum Artikel L. 111-3 vum Code du travail, wat d'Reprise vun engem Contrat d'apprentissage ugeet.

Zvou Méiglechkeeten, leider: Verschidden Organisme kënnen oder konnte keng Léierbouwen an dësem Joer während der Kris unhuelen oder anerer hu mussen weinst der Kris Kontrakter opléisen, soudass

d'Léierjongen an d'Léiermeedercher hu müssen en neie Patron formateur fannen.

D'Gesetz huet bis elo virgesinn, dass se dofir sechs Wochen Zäit hunn - dat heescht, en Delai vu sechs Woche maximal -, fir en neie Kontrakt ze fannen. Dat ass natierlech extreem kuerz an där Krisesituatioun, an där mer eis awer nach befannen. Mat dësem Gesetz soll den Delai, fir sech en neie Patron ze sichen, op dat ganzt zweet Semester ausgedeeent ginn.

Wa mer dat dote stëmmen, mengen ech, hëllefe mer ganz ville Léierbouwen a Léiermeedercher, kee Retard an hirer Formatioun ze kréien. Dofir gött d'Demokratesch Partei och hei den Accord zu dësem Gesetz.

■ **Une voix.** - Très bien!

■ **M. Fernand Etgen, Président.** - Merci villmools, Här Gilles Baum.

Den éischten ageschriwwene Riedner ass déi honorabel Madamm Martine Hansen.

Discussion générale

■ **Mme Martine Hansen (CSV).** - Jo. Ech soen dem Rapporteur villmools Merci. Mir wäerten dëse Projet de loi natierlech ënnerstëtzen, well et kann net sinn, dass een, deen elo grad kee Betrib fënnt, seng Ausbildung misst ophalen.

Merci.

■ **M. Fernand Etgen, Président.** - Merci villmools, Madamm Hansen. Da wier et un der honorabeler Madamm Francine Closener.

■ **Mme Francine Closener (LSAP).** - Villmools merci, Här President. Ech mengen, et ass alles gesot. Ech ginn och den Accord vun der LSAP-Fraktioun fir dëse Projet de loi.

■ **M. Fernand Etgen, Président.** - Da geet d'Wuert weider un déi honorabel Madamm Djuna Bernard.

■ **Mme Djuna Bernard (déi gréng).** - Och mir schléissen eis deem Gesoten un. Ech soen dem Rapporteur Merci a mir droen dëse Projet natierlech ganz gäremat.

■ **M. Fernand Etgen, Président.** - Merci, Madamm Bernard. An da geet d'Wuert un den honorabelen Här Fred Keup.

■ **M. Fred Keup (ADR).** - Merci, Här President, an och merci dem Rapporteur. Mir stëmme mat Jo.

■ **M. Fernand Etgen, Président.** - Merci villmools, Här Keup. Da geet d'Wuert weider un déi honorabel Madamm Myriam Cecchetti.

■ **Mme Myriam Cecchetti (déi Lénk).** - Jo. Merci, Här President. Duerch de Covid-19 koum et och bei der Formation professionnelle zu gröisseren Ëmstellungen. An der Formation professionnelle mussen Modüllen nogeholl ginn an evaluéiert ginn; wéi virdu jo och schonn ugeschwat.

Fir evaluéiert ze ginn, müssen d'Schüler awer och aus der Formation professionnelle emol fir d'Éischt een Apprentissage fäerdeg kréie respektiv ufänken. Wou fannen d'Schüler fir d'Entrée dann eng Léierplaz? Den Impakt vum Covid op d'finanziell Situatioun vu Kleng- a Mëttelbetriber, besonnesch am handwierkleche Beräich, ass sécher net ze ënnerschätzen.

Punktuell Hëllefe gouf et jo, mee wéi gräifen dës Hëllefen? Gött et schonn Estimatiounen, awéiwäit d'Betriber nei Léierstelle konnte mat deene finanziellen Ustéiss schafen, respektiv sinn dës Hëllefen duergaangen, fir d'Betriber ze motivéieren, an d'Ausbildung ze investéieren?

Et gouf jo am Dezember 2020 déi punktuell finanziell Hëllef fir Handwierksbetriber, déi och während der Kris ausgebildt hunn, mat engem Zouschlag pro Léierbouv a Léiermeedchen. Gött et do schonn e Bilan driwwer? Dat wier immens interessant.

Net just d'Entwécklung vun de Finanze mécht de Leit an deem Secteur Angscht, mee och elo scho mierkt een, wéi d'Logistik an enger globaliséierter Welt mat Barrière konfrontéiert gött, déi et esou virdrun net gouf. Wéi kréien eis Betriber hir Wuer? Dacks ze spéit. An d'Pandemie ass nach net eriwuer. Dräi Wochen zum Beispill, fir eng Toilette ze ersetzen. Dräi Méint, fir d'Hott vun enger Kiche kommen ze loossen. Mangel u Wuer an u Personal, wann d'Leit am Betrib sech ugestach hunn. Wéi wëllt een ënnert dëse Konditiounen jonk Leit ausbilden? Do misst scho virun der Reentrée en zolitten Aktiounsplang um Dësch leien.

Also, mir stëmmen dat do natierlech awer och mat. Mee et ass just, fir drop opmierksam ze maachen, dass d'Betriber et net einfach hunn, an dass mir fäerten, dass awer eng Rei jonk Leit op der Streck bleiwen. An och fir déi, déi d'Ausbildung gemaach hunn elo, déi d'Modullen net konnten esou maachen, wéi se sollten, do wier et awer vläicht wichteg, esou wéi d'Chambre des Métiers och an hirem Avis gefuerdert huet, zolidd Formation-continuë vläicht nach unzibidden. Well wie wëllt herno een, dee keng zolidd Ausbildung hat? An et kann net sinn, dass déi jonk Leit dorënner leiden. Voilà.

Merci, Här President.

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools, Madamm Cecchetti. An de leschten ageschriwwene Riedner ass den honorabelen Här Sven Clement.

■ **M. Sven Clement (Piraten).**- Merci, Här President. Elo wollt ech einfach nëmme soen: „Et ass en Déjà-vu, mir ginn eisen Accord.“ Dunn huet d'Madamm Cecchetti mer e klenge Stréch duerch d'Rechnung gemaach. Mee merci nach eng Kéier hei un de Rapportier fir dee kuerzen a pregnante Rapport iwwer eng ganz punktuell Ännerung, déi awer ganz wichteg ass, fir eebe grad jonke Mënsche keng Steng an de Wee ze leeën. An dofir gëtt et dann och vun eis gréng Luucht.

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools, Här Clement.

D'Regierung huet d'Wuert, den Här Educationsminister Claude Meisch.

Prise de position du Gouvernement

■ **M. Claude Meisch, Ministre de l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse.**- Mir hu grad erlieft, datt ni alles gesot ass. An dat ass och gutt esou. Mee ech denken, et geet awer elo duer.

Villmools merci.

(Hilarité)

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools, Här Meisch. D'Diskussioun ass elo ofgeschloss.

Mir kommen elo zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 7816. Den Text steet am Document parlementaire 7816³.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 7816 et dispense du second vote constitutionnel

Fir d'éischt de Vote électronique fir déi perséinlech Stëmmen.

Duerno maachen ech den Appel nominal fir déi, déi wëllen e Vote par procuration ofginn.

(Appel nominal pour votes par procuration)

Voilà. Domadder ass dëse Projet de loi eestëmmeg mat 60 Jo-Stëmmen ugeholl.

Résultat définitif après redressement : le projet de loi 7816 est adopté par 58 voix pour.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galle, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo (par M. Paul Galle), Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff (par Mme Carole Hartmann), Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer (par M. André Bauler) ;

M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Claude Haagen, Mmes Cécile Hemmen et Lydia Mutsch ;

Mme Semiray Ahmedova, MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché et M. Charles Margue ;

MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding (par M. Fred Keup) ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

Mmes Myriam Cecchetti et Nathalie Oberweis.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou decidéiert.

6. 7801 - Projet de loi portant modification de la loi du 19 décembre 2020 concernant le budget des recettes et des dépenses de l'État pour l'exercice 2021

Mir kommen elo zum Projet de loi 7801, enger Ofännerung vum Budgetgesetz 2021. An ech ginn d'Wuert un de Rapportier vun dësem Projet de loi, den honorabelen Här André Bauler. Här Bauler, Dir hutt d'Wuert.

■ **M. Mars Di Bartolomeo (LSAP).**- D'Lat läit héich.

(Hilarité)

Rapport de la Commission des Finances et du Budget

■ **M. André Bauler (DP), rapporteur.**- Merci, Här President, elo hat ech bal de Brëll ofgedo amplaz d'Mask.

(Hilarité)

Léif Kolleeginnen a Kolleegen, mir behandelen haut nees eng Thematik, déi mer schonn eemol hei am

Plenum beim Budgetgesetz fir den Exercice 2021 behandelt hunn. Et geet nämlech drëm, fir de Locataire am Kader vun engem Contrat de bail commercial an dem Propriétaire nach eppes weider entgéintzekommen. An dat, andeems de Propriétaire vum Gebai vun engem Abatement profitéiere kann, falls dëse sengem Locataire de Loyer noléisst respektiv reduzéiert. Et ass also eng indirekt Hëllef fir déi betrafte Locataireen.

Den 20. Mee d'lescht Joer hat d'Regierung de Relanceplang „Neistart Lëtzebuerg“ presentéiert, deem als Grondlag fir en neie Start vun der Lëtzebuerger Wirtschaft déngt. Eng vun de Moosssnamen war, datt d'Propriétaires, déi Gebaier mat engem Bail commercial verlounen, vun engem gedeckelten Abatement fir d'Kalennerjoer 2020 profitéiere kënnen, deem zweemol dem Betrag vun enger eventueller Reduktioun um Loyer oder enger Annulatioun entsprécht.

D'Loyerskäschte kënnen effektiv, wéi mer alleguer wëssen, en décke Batz vun de Gesamtkäschten duerstellen, déi vun de Betriber mat enger kommerzieller, industrieller oder handwierklecher Aktivitéit Mount fir Mount musse bezuelt ginn. Eng Reduktioun, oder souguer am beschte Fall d'Ewechfale vun engem Loyer, kann eng grouss Entlaaschtung vun der Tresorerie vun dëse Betriber bedeuten. En Otem, dee besonnesch fir déi Entreprisë vu grousser Hëllef ka sinn, déi wéinst dem Genre, der Typologie vun hirer Aktivitéit, hu mussen an dëser Kris zäitweis fir de Public zoubleiwen. Virun allem sinn heimat d'Betriber aus dem Horeca-Beräich gemengt.

Och wa bei ville vun eis d'Hoffnung grouss war, datt mer d'Joer 2021, also dëst Joer, mat enger dätlecher Verbesserung vun der sanitärer Situatioun ugoe géifen, hu mer musse feststellen, datt et zu enger Verlängerung vu verschiddene sanitäre Moosssnamen huet musse kommen, fir d'Pandemie an de Grëff ze kréien. Dës Mesurë ware wichteg an néideg. Si sinn awer natierlech net ouni Impakt, wéi mer wëssen, op dat wirtschaftlecht Liewe bliwwen.

Dëse Gesetzesprojet soll also den Ëmstänn Rechnung droen a proposéiert, fir d'Moosssnamen aus dem genannte Budgetgesetz op d'Joer 2021 ze verlängeren. D'Zil ass et, fir de Propriétaires en Ureiz ze ginn, fir hire Locataireen, déi duerch d'Kris schwéier gelidden hunn, ënnert d'Äerm ze gräifen an dem Locataire iwwert dëse Wee e Liquiditéitssputt ze ginn.

Wie kann dat maachen? Dat kann e Propriétaire vun engem Immeubel hei zu Lëtzebuerg geltend maachen. Et kann entweeder eng Personne physique oder eng Personne morale, also eng Gesellschaft sinn, déi Resident oder Netresident ass an d'Gebai respektiv en Deel vum Gebai mat engem Contrat de bail commercial verlount.

Wéi fonctionéiert dës Moosssnam? Wann een als Propriétaire eng Reduktioun, sief et eng partiell oder eng ganz, also total Reduktioun accordéiert, da kann een zweemol de Montant vun der Reduktioun als Abatement geltend maachen, mat engem Plaffong vu 15.000 Euro. Wann de betrafte Bien immeuble am Bësetz vu Kopropriétaires ass, da gëtt den Abatement selbstverständlech proportional opgedeelt.

Doriwwer eraus ass awer och eng Brems agebaut ginn, déi Follgendes seet: Wann Erhéijunge vu Loyeren ënnerholl goufen, déi vum Kontrakt hier virum 18. Mäerz 2020 net virgesi waren, also virum Ufank vum État de crise, da ginn dës Erhéijungen net berécksiichtegt fir d'Berechnung vum Abatement! Soumat soll also eventuelle Mössbrauch evitéiert ginn.

Et sief och nach ugemierkt, datt d'Verlängerung vun der Moosssnam eng Revendication vu verschiddene Berufskummeren an de leschte Méint war a mir als Chamber dëser Demande heimat wëllen nokommen.

Här President, de Staatsrot, de Conseil d'État, huet a sengem Avis vum 11. Mee 2021 keng Remark zum Fong vum Gesetzesprojet formuléiert. Hien huet sech awer mat der Method beschäftegt, wéi hei léiféiert gëtt. Déi héich Kierperschaft hätt léiwer en autonomt Gesetz gehat amplaz eng Ofännerung vum Budgetgesetz.

Mir kruten an der Finanzkommissioun vun de Beamten an dem Finanzministère erkläert, datt dëse Wee aus technesche Grënn erausgesicht gi wier, an datt soumat eng Kohärenz mat der viregter Approche oprechterhale kéint ginn.

An hirem Avis vum 22. Abrëll vun dësem Joer begréisst d'Handelskummer d'Verlängerung vum Abatement ausdrécklech. Si géif just bei de Modalitéiten un e puer klenge Schrauwen dréie goen.

Als Éischt mengt si, datt de Plaffong net an enger absolutter Zuel, also 15.000 Euro pro Gebai oder Deel vu Gebai, ausgedréckt soll sinn, mee éischer als Prozentsaz vum Loyer, fir eng gläichberechtegt Behandlung vun de Steuerzueler ze garantéieren.

Zweetens, wat d'Beneficiairen ugeet, fuerdert d'Handelskummer, fir dëse steuerlechen Advantage net nëmmen op de Contrat de bail commercial ze begrenzen, si wëilt also, datt all d'Baile betraff sinn, déi am

Zesammenhang mat wirtschaftlechen Aktivitéite stinn.

Schlussendlech ass d'Chambre de Commerce der Meenung, datt och d'Loyere vun 2020 vun dësem Projet de loi sollte viséiert ginn.

Vu datt mir och nach en Avis nom Unhuele vum schrëftleche Rapport an der Commissioun erakruten, also e weideren Avis wuelgemierkt, erlaabt mir, fir awer nach kuerz mëndlech op dësen Avis anzegoen. Et ass dee vun der d'Chambre des Métiers, der Handwierkerkummer. Och d'Chambre des Métiers begréisst hei d'Verlängerung vun dëser Moosssnam. Si géif sech awer derfir ausschwätzen, datt méi wéi zweemol de reduziéierte Loyer kéint ofgesat ginn, an datt de Plaffong ugehewe soll ginn. Doriwwer eraus freet d'Handwierkerkummer, d'Chambre des Métiers wuelgemierkt, fir dës Moosssnam no dësem Joer, also no 2021 weiderzeféieren.

E weidere Punkt ass dann och deem, datt de Gesetzesprojet virgesäit, datt de Bailleur d'Précaritéit vun der Situatioun vum Locataire motivéiere muss, e muss déi begrënnen. D'Handwierkerkummer fënn, datt dëst komplizéiert ass an datt dës Dispositioun eng Rechtsensécherheet duerstelle géif.

Zu gudder Lescht kéint dann d'Handwierkerkummer sech virstellen, datt den Abatement kéint an alle Fäll integral applizéiert ginn, an dat onofhängeg vun all deenen aneren Ofschreiwungen, och a Fäll, wou de Revenu net kéint negativ ginn.

Här President, ech wëilt nach emol d'Wichtigkeet vun dësem Gesetzesprojet ervirhiewen. Et ass wirklech eng wichteg, jo, eng noutwendeg Moosssnam, déi fir vill ugeschloe Betriber eng onëmgänglech finanziell Entlaaschtung bedeite kann. Dofir och den Appell un d'Propriétaires, fir heirobber zréckze-gräifen, wa se finanziell Schwieregkeete bei hirem Locataire gesinn.

Dat gesot, bleift mer nach just, lech Merci ze soe fir Är Opmierksamkeet. An ech ginn natierlech och am Numm vu menger Fraktioun, der DP-Fraktioun, den Accord zu dësem Gesetzesprojet. Merci.

■ **Plusieurs voix.**- Très bien!

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools dem Här Rapportier André Bauler.

An ech ginn d'Wuert direkt weider un den honorabelen Här Gilles Roth als éischten ageschriwwene Riedner.

Discussion générale

■ **M. Gilles Roth (CSV).**- Merci, Här President. Dem Rapportier merci, an d'CSV wäert dëse Gesetzesprojet stëmmen.

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools, Här Roth. An da wier et um honorabelen Här Dan Biancalana.

■ **M. Dan Biancalana (LSAP).**- Merci, Här President. Merci och dem Rapportier fir säi mëndlechen a schrëftleche Rapport. Jo, d'Lëtzebuerger Regierung huet jo, wéi gesot, eng Rei Aiden en place gesat, fir d'Ekonomie ze ënnerstëtzen. Ma hei maache mer och en Appell un d'Solidaritéit, un d'Acteuren, déi Deel vun eiser Gesellschaft sinn, fir iwwert dësen Abatement d'Réduction du loyer ze accordéieren. A wéi gesot, als LSAP ënnerstëtze mer dëse Gesetzesprojet. Merci.

■ **Une voix.**- Très bien!

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools, Här Biancalana. An da wier et um honorabelen Här François Benoy.

■ **M. François Benoy (déi gréng).**- Villmools merci, Här President. Ech soen och am Numm vu menger Fraktioun dem Rapportier villmools Merci fir déi ganz Expositiounen, déi e gemaach huet an ech ginn den Accord vun onser Fraktioun. Dat heiten ass eng gutt Mesure och fir alleguerten d'Commerçanten an allequerten déi Leit, déi Schwieregkeeten haten an deem Krisejoer, fir dass d'Propriétaires incitéiert ginn, fir d'Loyeren nozeloossen. Merci.

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools, Här Benoy. An da ginn ech d'Wuert weider un den honorabelen Här Fernand Kartheiser.

■ **M. Fernand Kartheiser (ADR).**- Jo, Här President, och vun eiser Säit aus en häerzleche Merci un den Här Bauler fir e ganz komplette Rapport. Deem ass näischt bäizefügen. A mir schlëssen eis deem allgemenge Konsensus hei gär un. Merci.

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools, Här Kartheiser. An da geet d'Wuert un déi honorable Madamm Nathalie Oberweis.

■ **Mme Nathalie Oberweis (déi Lénk).**- Merci, Här President. Léif Kolleegen, am Ufank vun der Pandemie hu vill Leit gemengt a gesot, mir wieren all an deem selwechte Boot - mir kënnen eis dorun erënneren -, de Virus géif eis jo schlisslelech alleguer treffen. Dofir hu mer an där Illusioun gelieft, dass mer all d'selwecht vis-à-vis vum Virus wieren.

Schnell awer hu mer gemierkt, dass mer net all an deem selwechte Boot sinn, mee déi eng op Yachten an déi aner a Schlauchbooter. De Virus huet eis net d'selwecht getraff an och d'Géigemoosssnamen zum Virus net. An dat heite Gesetz, wat vläicht gutt

gemengt war an d'Konsequenze vun de Covidmoosssnamen wollt drosselen, dréit awer derzou bäi, dass déi Déck méi kréien an déi Kleng manner. Et ass eng regressiv Steiermoosssnam. Well wat gëtt hei gemaach? Mat deem heite Gesetz schenkt d'Allgemengheet de grouse Propriétaire Suen, wa se hire Locataireen en Deel vum Loyer noloossen.

Domadder net genuch. Dës Reegelung kompenséiert net nëmmen hir Loyersausfäll, mee se iwwerkompenséiert se, soudass de Propriétaire besser ewechkënn, wann en dem Commerce de Loyer noléisst, wéi wann en et net géif maachen. Mee opgepasst! E kritt d'Baisse vum Loyer nëmmen dann iwwerkompenséiert, wann en op d'mannst e Joresakommes vu 50.000 Euro huet. A wat e méi héich Revenuen huet, wat e méi verdéngt mat dëser Steiermesure!

D'Handwierkerkummer huet dat schéi virgerechent. Mir wollten et eigentlech maachen, mee do hu mer gesinn, dass si et scho gemaach haten. Eng Persoun mat engem Joresakommes vu 50.000 Euro an der Steierklass 1, dee sengem Locataire 7.500 Euro noléisst, kritt déi 7.500 Euro vun der Steuer zréck an nach e klenge Kaddo drop - anerer nennen dat Incitatif - vun 21 Euro. Eng Persoun mat engem Joresakommes vun 200.000 Euro, déi also véiermol esou vill verdéngt, kritt déi 7.500 Euro vun der Steuer zréck an uewendrop 2.555 Euro.

Do hu mer et: Wat ee méi räich ass, wat ee méi e grouse Kaddo vun der Allgemengheet kritt. An dat, obwuel een dee selwechten Effort gemaach huet. Eigentlech souguer manner. Well deem Räichen di 7.500 Euro Baisse manner wéi wéi engem, dee manner Revenu huet.

Richtig lount et sech dann, wann een e puer Geschäftslokaler huet fir ze verlounen. Mat 200.000 Euro Joresakommes a fënnf Geschäftssurface kritt een zousätzlech also nach e Kaddo vum Staat vun 11.400 Euro.

A well deen Dispositif jo och fir Personne-morale gëllt, wäerte virun allem déi grouss Akafszenteren hir Freed drun hunn, well déi kënnen dann och fir all Geschäftssurface, déi se verlounen, zousätzlech Benefisser maachen.

Här President, d'Covidkris huet vill kleng Geschäftsleit haart getraff, ouni dass si dofir kënnen. Dass déi ëffentlech Hand an esou enger Ausnahmesituatioun déi betrafte Persoune muss mat ëffentleche Gelder ënnerstëtzen, domadder si mir natierlech averstanen, well, an dat hu mir als Lénk och scho méi oft hei gesot, kee Mënsch en Interêt drun huet, dass déi kleng Commercé faillite ginn an och manner nach hir Salariéen. Dat ass kloer. An aus deem Grond si jo och ganz generéis Hëllefprogrammer hei fir Entreprises a fir Commercen agefouert ginn: forfaitaire Hëlfeen, Hëlfe fir Frais non couverts, Hëlfe pro Salarié, Aide-remboursables an och Staatsgarantien. Mir hunn eis dobäi oft enthalen, well den Däiwele am Detail stécht, mee am Prinzip si mer mam Prinzip averstanen.

Mat deem heiten awer kënnen mer net averstane sinn, well dat heiten ass eng Mesure, déi virun allem deene grouse Propriétaires zeguttkënn an eeben och Ongläichheeten ënnerstëtzt. Dass déi fortunéiert Klasse mussen fir all Akt vu Solidaritéit extra vum Staat kompenséiert ginn, dat ass eigentlech schonn traureg genuch, mee dass se dann och nach musse méi erauskréien, wéi se eeben u Loyer noloossen, an och nach méi erauskréien, wat se méi räich sinn, dat schléit awer dem Faass de Buedem aus. Mir fannen dat e schlechte Witz, a mir wäerten natierlech dergéint stëmmen.

Merci fir Äert Nolauschteren.

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools, Madamm Oberweis. An de leschten ageschriwwene Riedner ass den honorabelen Här Sven Clement. Här Clement, Dir hutt d'Wuert.

■ **M. Sven Clement (Piraten).**- Merci, Här President, léif Kolleeginnen a Kolleegen, als Éischt e grouse Merci un de Rapportier André Bauler, deem hei, wéi gewinnt, en ausféierleche Rapport souwuel mëndlech wéi och schrëftlech virgeluecht huet.

Mir Piraten si prinzipiell d'accord mat der Verlängerung vum Abatement fir Propriétaires, déi hire kommerzielle Locatairë manner respektiv kuerzzäiteg guer kee Loyer froen.

Dat, wat d'Madamm Oberweis elo grad hei op der Tribün presentéiert huet, ass eng generell Kritik vun dem System vun Abatementer am Steierwiesen. Et ass esou: Wie méi verdéngt, dee bezilt méi en héije Steiersaz. Dat heescht, wa mer en Abatement maachen, profitéiert e méi dervun.

Dat ass e Kritikpunkt, dee mer schonn e puermol hei formuléiert hunn. Dat geet vum Vëlo, vum elektresche Vëlo, iwwert d'Aiden, den Abatement zum Beispill fir Frais-domestiquen. Wie méi verdéngt, dee bezilt méi Steieren, méi en héijen Taux, kritt also méi eraus. Wann en déi ofsetzt. Esou einfach ass et u sech. Dofir, mengen ech, ass et eng ganz berechtigt Kritik, déi hei formuléiert gouf. Eng Kritik, déi mer och generell, wa mer elo iwwert d'Steierreform schwätzen, musse berécksiichtegen. An ech denken, datt mer do jo op deene richtege